
Divisió dels pobles preromans

Autor:

Data de publicació: 04-10-2020

Mapa de divisió dels pobles preromans

Després del llarg període paleolític, i el llarg procés d'hominització amb l'espècie *Homo sapiens* es va completar, el període neolític va començar a la península Ibèrica fa uns 5.000-3.000 anys. Les noves comunitats agrícoles i ramaderes es van establir mitjançant la creació de pobles permanents.

L'Edat del Metall comença amb l'Edat del Coure, al voltant del 3.000 aC, i continua amb l'Edat del Bronze (2.000 aC). Al voltant de 1.200 aC, la primera d'una sèrie d'invasions dels pobles indoeuropees, els celtas, té lloc.

Això comença el que s'anomena protohistòria: període entre les invasions indoeuropees (1.200 aC) i la invasió romana a la segona meitat del segle III aC. A partir d'aquest període hi ha hagut abundants restes arqueològiques, que s'uneixen als primers testimonis escrits de grecs i romans a la península Ibèrica. Testimonis de difícil interpretació.

ELS POBLES PREROMANS

Tartessos Civilització molt brillant que es va desenvolupar al sud-oest peninsular en la primera meitat del primer mil·lenni aC. Envoltat encara de misteri. Els textos grecs i bíblics parlen d'una civilització molt rica. S'han trobat restes importants com el Tresor de Carambolo (600-550 aC), però no a l'altura del que descriuen els textos de l'època.

De qualsevol manera, es creu que Tartessos va tenir un comerç important que va beneficiar una poderosa aristocràcia. A mitjans del primer mil·lenni, Tartessos es va esfondrar. Per l'acció militar del cartaginès? Per problemes interns?

Els ibers: els pobles del sud i de l'est a la zona mediterrània i meridional es van assentar diversos pobles (indigetes, turdetans...) que són trets comuns.

Molt possiblement amb un llenguatge comú o similar.

El contacte amb els colonitzadors va impulsar el seu desenvolupament cultural. Tenien una economia agrícola-ramadera que també practicava comerç i mineria. Tenien petites ciutats en àrees fàcilment defensables i tenien una societat molt jeràrquica (aristocràcia - esclaus). Governat pels reis d'avis que governaven una o més ciutats. Van produir un art molt refinat, el millor exemple és la Dama d'Elx.

Els pobles del centre i de l'oest Aquí la influència dels colonitzadors mediterranis va arribar molt feblement i la presència celta (pobles indoeuropees) va ser important.

Se'ls anomenava "celtíbers" (ilergetes, carpetans, lusitans...)

La seva economia era agrícola-ramadera, amb menys pes del comerç. La seva societat va mantenir una forta cohesió tribal i va habitar pobles fortificats com Numància.

En l'aspecte artístic, destaca la cultura dels verds entre les venes de la Vall del Tajo. Els verracos són grans escultures d'animals vinculats a cultes ramaders. L'exemple més famós són els Pea Bulls.

Els pobles del nord de Galaics, asturs, retalles, varius, bascs....

de Galícia al Pirineu aragonès.

Molt enrere, tenien una economia basada en el bestiar, la recol·lecció i la pesca. El pes de l'agricultura era escàs. Com a restes arqueològiques destaquen els castres, poblats per habitatges circulars construïts pels Galaics. Un bon exemple és el Castro de Coaña. Entre aquesta ciutat hi havia un gran desenvolupament les pràctiques màgiques i endevinalles.